Wikipedia

Ladino

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Ladino is die taal van die Sefardiese Jode in hulle toenmalige vaderland *Sefarad* in Spanje van die 8ste tot die 15de eeu. Dit is 'n taal nou verwant aan Spaans waarin baie Hebreeuse woorde voorgekom het (soortgelyk aan die Germaanse taal Jiddisj wat nou verwant is aan Duits).

Kaart van Sefardiese migrasies

Tydens die heerskappy van die Arabiere van Spanje in de 7de eeu mag Jode net soos Katolieke en Moslems hulle eie geloof beoefen. Ladino vier hoogty op literêre gebied.

Deur die opkoms van die inkwisisie van die Rooms-Katolieke Kerk word die Jode in 1492 gedwing om hulle tot Katolisisme te bekeer. Baie ontvlug daarom Spanje en vestig hulle onder andere in die Balkan, Turkye, die Midde-Ooste en in Noord-Afrika, waar die taal verder ontwikkel.

In die twintigste eeu neem die aantal sprekers drasties af. Groot groepe Sefardiese Jode word in die Joodse volksmoord (*Holocaust*) tydens die Tweede Wêreldoorlog vermoor. Oorblywende Sefardiese Jode immigreer na Israel, waar hulle Iwrit ('n moderne vorm van Hebreeus) as die taal van hulle nuwe vaderland aanneem.

Ladino word as minderheidstaal nog in Israel, Marokko en op die Balkan gepraat, maar meestal deur ouer mense, wat die taal nie meer oordra aan hulle nageslagte nie. In enkele Latyns-Amerikaanse lande word Ladino ook nog binne Sefardiese gemeenskappe gepraat.

Verwysings

Ladino
גודיאו-איספאנייול *Djudeo-espanyol*, לאדינו *Ladino*

Gepraat in:	Israel Turkye Frankryk Griekeland Verenigde State
Gebied:	Asië, Europa, Noord-Amerika
Totale sprekers:	137 000[1]
Taalfamilie:	Indo-Europees Romaans Wes-Romaans Gallo-Iberies Ibero-Romaans Wes-Iberies Spaans **Ladino**
Skrifstelsel:	Latynse alfabet
Amptelike status	
Amptelike taal in:	*geen*
Gereguleer deur:	*Autoridad Nasionala del Ladino*
Taalkodes	
ISO 639-1:	*geen*
ISO 639-2:	`lad`
ISO 639-3:	`lad (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=lad)`

1. "Ethnologue: Languages of the World, Seventeenth edition, Ladino" (https://www.ethnologue.com/language/lad) (in Engels). Ethnologue. Geargiveer (https://web.archive.org/web/20191201072527/https://www.ethnologue.com/language/lad) vanaf die oorspronklike op 1 Desember 2019. Besoek op 3 September 2018.

Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.

Eksterne skakels

- Wikimedia Commons het meer media in die kategorie Ladino.
- Wikiwoordeboek het 'n inskrywing vir Ladino.
- (en) "Ladino language" (https://www.britannica.com/topic/Ladino-language). Encyclopædia Britannica. Besoek op 3 September 2018.
- Ladino (http://www.myladino.com/)
- Socolovsky, Jerome. "Lost Language of Ladino Revived in Spain", *Morning Edition*, National Public Radio, March 19, 2007. [1] (http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=8989551)

Hierdie artikel oor 'n taal, taalgroep of taalfamilie is slegs 'n saadjie. Jy kan help deur dit uit te brei (https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Ladino&action=edit).

	Italiese tale
Italiese groep	Oskies | Umbries | Faliskies | Latyn
	Romaanse tale
Iberoromaans	Aragonees | Asturies | Galicies | Katalaans | Ladino | Leonees | Portugees | Spaans
Galloromaans	**Langues d'oil:** Frans | Gallo | Lorreins | Normandies (Auregnais | Guernésiais | Jèrriais | Sercquiais) Pikardies | Champenois | Waals | Anglo-Normandies **Oksitaans:** Aranees | Auvergnat | Gaskons | Languedokies | Limousin | Provensaals Frankoprovensaals
Galloitalies	Lombardies | Monegaskies | Piëmontees | Venesiaans
Retoromaans	Romansch | Ladinies | Friulaans
Italoromaans	Dalmaties | Italiaans | Napolitaans
Suid-Romaans	Korsikaans | Sardies (Campidanies, Galluraans, Logudories, Sassaries) | Sisiliaans
Balkanromaans	Aroemeens | Istro-Roemaans | Meglenoroemaans | Roemeens
Romaanse Kunstale	Interlingua | Interlingue | Lingua Franca Nova

v · t · e (https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Sjabloon:Tale_van_Griekeland&action=edit) **Tale van Griekeland**

Amptelike taal	Grieks
Minderheidstale	Albanees (Arvanities) · Armeens · Aroemeens · Bulgaars · Ladino · Macedonies · Romani · Turks
Griekse variëteite	Kretensies · Kappadosies · Ponties · Manioties · Tsakonies · Jewanies
Gebaretale	Griekse gebaretaal

Normdata	GND: 4120211-9 (https://d-nb.info/gnd/4120211-9) · LCCN: sh85073893 (https://id.loc.gov/authorities/subjects/sh85073893) · NKC: ph854621 (https://aleph.nkp.cz/F/?func=find-c&local_ba

se=aut&ccl_term=ica=ph854621&CON_LNG=ENG) · SUDOC: 027429997 (https://www.idref.fr/027429997)

Ontsluit van "https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Ladino&oldid=2210055"